

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 17, 10312 Vilnius, tel./faks. (8 5) 271 1244, el. p. info@vvsb.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 301850606, atsisk. sąsk. Nr. LT67 4010 0424 03932813 DNB Bankas

Vilniaus miesto ir rajono bendrojo ugdymo
mokyklų vadovams

2013-06-03 Nr. S-13-(11)- 191

DĖL TYMŲ PROTRŪKIO VILNIUJE. REKOMENDACIJOS TĖVAMS

Lietuvoje nuo balandžio 25 d. iki birželio 3 d. registruoti 27 tymų atvejai, iš jų 19 paguldyti į ligoninę, 8 gydomi namuose.

Lietuvoje per pastaruosius dešimt metų skiepimų nuo tymų apimtys dviejų metų amžiaus vaikų grupėje sumažėjo 4,5 proc.: nuo 97,9 proc. (2002 m.) iki 93,4 proc. (2012 m.). Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, jei besiskiepijančiųjų sumažėja 2 proc., galima laukti ligos protrūkio.

Skaičiuojama, kad per dešimt metų nuo tymų liko nepaskiepyta daugiau nei 12 tūkst. dviejų metų amžiaus Lietuvos vaikų.

Ne tik medikai, bet ir tėvai, globėjai turi atkreipti dėmesį į vaikų skiepimo būklę ir paskiepyti visus nepaskiepytus ar nepilnai skiepytus vaikus vakcina, kuri suteikia ilgalaikį imunitetą.

Lietuvoje nuo tymų pagal Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių vaikai skiepiami dviem vakcinomis: 15-16,5 mėnesių kūdikiai ir 6-7 metų vaikai. Tėvams už šiuos skiepus mokėti nereikia.

Nuo sunkios infekcinės ligos – tymų nemokamai jau gali pasiskiepyti ne tik vaikai, bet ir suaugusieji. Dėl skiepų reikėtų kreiptis į savo gydymo įstaigą. Suaugusieji skiepiami viena vakcinomis doze.

Itin svarbu pasiskiepyti keliautojams, nes šiuo metu dideli tymų protrūkiai registruojami Gruzijoje, Jungtinėje Karalystėje ir kitose šalyse. ULAC duomenimis, Gruzijoje tymais serga apie 3800 asmenų. Užregistruotos ir dvi mirtys. Vienas iš mirusiųjų – 11 mėnesių kūdikis.

Jungtinėje Karalystėje užregistruota apie 1500 tymų atvejų. Vienas asmuo nuo tymų mirė.

Tymai – tai itin ūmi ir itin užkrečiama virusinė infekcija, plintanti kosint, čiaudint, per kvėpavimo takų sekretais suterštas rankas ir daiktus. Liga pasireiškia karščiavimu, bėrimu ir kvėpavimo takų bei akių junginės uždegimu.

ETIOLOGIJA. Tymų virusas yra ypač lakus, jis plinta oro srautais pastato ribose: koridoriais, laiptinėmis, ventiliacijos kanalais, instaliacijų šachtomis ir pan. Virusas jautrus saulės ultravioletiniams spinduliams, cheminėms medžiagoms, todėl ant įvairių aplinkos paviršių išlieka gyvybingas iki 2 valandų. Tymų virusas patogeniškas tik žmogui.

PERDAVIMO BŪDAI, UŽKREČIAMUMAS IR IMLUMAS. Infekuotas asmuo 4 dienas iki pirmųjų ligos požymių (inkubacinio periodo pabaigoje) ir pirmas 4-7 ligos dienas tymų virusą išskiria į aplinką. Tymams imlūs yra ir vaikai, ir suaugusieji. Iki 95% imlių, nesirgusių tymais ar neskiepytų, kontaktavusių su sergančiuoju tymais, asmenų suserga.

INKUBACINIS LAIKOTARPIS dažniausiai trunka 10 -12 dienų, rečiau – 19-21 dieną.

SIMPTOMAI. Liga prasideda karščiavimu, kosuliu, sloga, akių junginių uždegimu. Po 1-2 dienų nuo ligos pradžios išberia, pirmiausia – galvos srityje, vėliau bėrimas „leidžiasi“ žemyn, apima liemenį, galūnes. Bėrimui nykstant, jo vietoje dar kurį laiką išlieka rusva pigmentacija. Dažniausios tymų komplikacijos – pneumonijos (plaučių uždegimai), laringitai (gerklų uždegimai), otitai (ausų uždegimai). Retais atvejais gali komplikotis encefalitu (smegenų dangalų uždegimu).

PROFILAKTIKA. Skiepijimai gyvąja susilpninta tymų vakcina yra veiksmingiausia tymų profilaktikos priemonė. Tėvai raginami atidžiai peržiūrėti savo vaikų skiepijimo nuo tymų būklę ir nerizikuoti vaiko sveikata. Skiepijama kombinuota tymų-epideminio parotito-raudonukės (MMR) vakcina. Lietuvoje nuo tymų pradėta skiepyti 1964 m. Įskiepijus dvi tymų vakcinas dozes, pasiekama patikima ilgalaikė apsauga.

IMUNIZACIJA PO KONTAKTO. Tymų vakciną galima naudoti ir buvusiems kontakte su sergančiuoju, jeigu praėjo ne daugiau nei trys paros.

(Medžiaga parengta remiantis ULAC informacija)

Prašome šią informaciją perduoti Jūsų ugdymo įstaigos moksleivių tėvams, globėjams, pagal galimybę, talpinant ją savo internetinėje svetainėje ar siunčiant laiškus.

Direktorė

Gražina Sidorovienė